

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Raadsvoorstel

Datum B&W-besluit	: 17 juni 2019	Portefeuille	: burgemeester H.H. de Vries
Raadsvergadering	: 27 juni 2019	Behandeld	: A. Stallaert/W. van de Werken
		door	
Agendapunt	: 16	E-mail	: a.stallaert@scherpenzeel.nl
Bijlage(n)	:	Telefoon	: (033) 277 23 53

Onderwerp: Vervolg Toekomstvisie 2030

Beslispunten

1. De noodzaak tot versterking van de ambtelijke en bestuurlijke realisatiekracht te onderschrijven en daarmee direct aan de slag gaan.
2. De ambtelijke capaciteit "in de basis" op orde te brengen, waarbij het college in de begroting 2020 een voorstel doet voor de fasering en (incidentele) dekking.
3. In het vervolgproces ook te bepalen hoe een duurzame ambtelijke organisatie in structurele zin financieel te realiseren is.
4. Een nadere verkenning te starten met betrekking tot verdere (bestuurlijke) samenwerking met gemeenten in de regio.
5. De overige bevindingen uit het rapport 'Zelfbewust Scherpenzeel' te classificeren als input om te komen tot een gedragen toekomstscenario.
6. In te stemmen met het plan van aanpak voor het vervolgtraject dat leidt tot een raadsbesluit in november 2019.
7. Een stuurgroep in te stellen bestaande uit de fractievoorzitters, college van B&W, griffier, secretaris, concerncontroller en strategisch adviseur.

Inleiding

In 2018 is, in samenspraak met de samenleving, een toekomstvisie voor Scherpenzeel 2030 opgesteld. Deze bevat de volgende speerpunten:

1. Scherpe keuzes bij schaarse ruimte
2. Leeftijdsbestendig bouwen en wonen
3. Vitaliteit en Leefbaarheid

Als vervolg op deze Toekomstvisie heeft bureau Seinstra van de Laar onderzocht wat (het tekort aan) realisatiekracht van Scherpenzeel is in het licht van de speerpunten en ambities, en welke oplossingsrichtingen hierbij passen. De te nemen vervolgstappen zijn nu aan de orde.

Beoogd effect

Voldoen aan het versterken van de ambtelijke en bestuurlijke realisatiekracht.

Argumenten

1.1 Realisatie van de toekomstvisie 2030

Uit het onderzoeksrapport van “Zelfbewust Scherpenzeel” blijkt dat investeringen nodig zijn in de bestuurlijke en ambtelijke realisatiekracht. Wanneer er vervolgstappen worden gezet en investeringen worden gedaan kan de toekomstvisie van Scherpenzeel gerealiseerd worden en worden de ambities werkelijkheid.

2.1 Verantwoordelijkheid voor 'basis op orde'

Het geconstateerde hiaat in de ambtelijke realisatiekracht is geen nieuw signaal. Ook eerdere onderzoeken toonden aan dat een investering in capaciteit dringend noodzakelijk is om aan de wettelijke taken en opgaven te voldoen. Wij achten het onverantwoord om deze situatie te laten voortbestaan.

2.2 Investering is nodig ongeacht de uitkomst van de discussie over de toekomst

Door enkel te investeren in de capaciteit noodzakelijk voor de wettelijke taken (los van de ambities uit de Toekomstvisie) is sprake van een 'no regret' maatregel. Ongeacht de toekomstige bestuurlijke inbedding is versterking van de ambtelijke organisatie geboden.

2.3 Signaal naar de ambtelijke organisatie

Het gemeentebestuur hecht eraan om, na een lange periode van onzekerheid en onderbezetting, hun waardering uit te spreken naar de ambtelijke organisatie, en in de organisatie en medewerkers te investeren.

2.4 Nadere uitwerking fasering en dekking verwerken in de begroting 2020

Het rapport Zelfbewust Scherpenzeel geeft aan dat er voor de basis op orde circa 14 fte tekort is. Het college zal dit verder onderbouwen en in kaart brengen hoe een gefaseerde ingroei daarin mogelijk is. Daarbij wordt tegelijkertijd een voorstel voor incidentele dekking voorgelegd. Vooralsnog lijkt een personele reserve het meest geschikt (zie ook financiële paragraaf).

3.1 Structurele dekking moet nader worden uitgewerkt

Behalve de basis op orde is er ook capaciteit nodig om de ambities te realiseren. In vervolg op het voorstel dat in de begroting wordt verwerkt, wordt onderzocht hoe de structurele dekking van beide elementen geregeld kan worden. Dit wordt gekoppeld aan de te verkennen scenario's.

3.2 Perspectief op toekomstige dekking van de formatie

Het vormen van een reserve voor versterking van de ambtelijke organisatie zorgt niet alleen voor incidentele dekking in 2020, maar is ook een eerste stap op weg naar structurele dekking van de formatie. Voor het aantrekken van de “juiste” medewerkers is het van belang dat we hen perspectief kunnen bieden op langere termijn.

4.1 Uitvoering geven aan eerdere motie

Op 27 september 2018 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om te komen tot een afwegingskader voor samenwerking in de regio. De verkenning zal hierop antwoord geven, ook voor het vervolgbeleid.

5.1 Samenleving en organisatie hebben recht op een structureel toekomstperspectief

Voor een beslissing over de toekomst van Scherpenzeel is een diepgaandere analyse nodig van die aspecten, die in het rapport "Zelfbewust Scherpenzeel" buiten beschouwing zijn gelaten. De consequenties voor de Scherpenzeelse samenleving in termen van toekomstbestendigheid, voorzieningenniveau, nabijheid van bestuur en financiële haalbaarheid. Als college nemen we hierin onze verantwoordelijkheid en willen de raad daar intensief bij betrekken.

5.2 Nadere analyse biedt ruimte voor dialoog met de samenleving

De besluitvorming over de toekomst van Scherpenzeel kan en mag niet worden gevoerd zonder dialoog met de samenleving. Wij willen in het najaar met de inwoners in gesprek om hun verwachtingen ten aanzien van de impact op de samenleving, en hun wensen ten aanzien van toekomstige bestuurlijke inbedding, te horen, zodat deze kunnen worden meegewogen in de uiteindelijke besluitvorming.

6.1 Besluitvorming in november 2019

Er is behoefte aan duidelijkheid in de stappen van het proces en een realistische planning. Ten tijde van de begrotingsbehandeling moet zicht zijn op het vervolgperspectief.

7.1 Brede inbedding

De versterking van de bestuurlijke en ambtelijke realisatiekracht is een gemeentebreed vraagstuk. Vandaar dat een brede stuurgroep wordt ingericht.

Kanttekeningen

2.1 Nog geen ruimte voor ambities Toekomstvisie 2030

Door op korte termijn enkel te investeren in 'de basis op orde' ontstaat in 2020 nog geen ruimte om invulling te geven aan de in de Toekomstvisie geformuleerde ambities. Het is echter alleszins verdedigbaar om besluitvorming hierover uit te stellen totdat meer helderheid is over het toekomstscenario.

4.1 Bestuurskracht wordt nog niet geadresseerd

Naast een hiaat in de ambtelijke realisatiekracht wordt ook een tekort aan bestuurlijke realisatiekracht geconstateerd. Op dit moment biedt het rapport onvoldoende concrete aangrijppingspunten. Het college zal hier separaat mee aan de slag gaan.

6.1 Deze vervolgstap kost tijd

Het alsnog uitvoeren van de analyse van de impact op de samenleving kost tijd. Dit terwijl we zo snel mogelijk duidelijkheid willen geven aan de organisatie, de

samenleving en medeoverheden. Het is dan ook zaak ons te committeren aan het in de bijlage geschetste proces en tijdspad.

6.2 Besluitvorming over benodigde vervolgstappen is complex

De inhoudelijke, financiële en politieke complexiteit van dit vraagstuk vraagt om extra duiding naar de samenleving, maar mag geen excuus zijn om de dialoog niet aan te gaan. Daarom zal nog een communicatieplan worden opgesteld.

Financiële aspecten

Begrotingswijziging: ja; financiële gevolgen worden verwerkt in de begroting 2020. In afwachting van het uitwerken van structurele dekking voor versterking van de ambtelijke organisatie, kan voor incidentele dekking worden gekozen. Het ligt voor de hand hiervoor een specifieke (personele) reserve te vormen. Deze kan gevoed worden vanuit de Algemene reserve of incidentele opbrengsten uit grondexploitaties. Het college is er voorstander van deze bij aanvang van het traject direct op de benodigde hoogte te brengen.

Voor een structureel sluitende begroting (ook naar het oordeel van de provincie) is van het belang dat binnen de komende meerjarenbegroting 2020-2023 de structurele dekking wordt bereikt. Een ingroeitraject is mogelijk, maar de laatste tranche van incidentele middelen valt dan in 2022. In bijlage 2 wordt dit nader beschreven.

Juridische aspecten

n.v.t.

Procedure

Nog voor de zomer zal het gesprek met de klankbordgroep starten. De zomermaanden zullen worden benut voor gesprekken in de regio en de doorrekening van de organisatieversterking. In september volgt de analyse van de impact op de samenleving en op haalbaarheid, betaalbaarheid en toekomstbestendigheid, waarna we in oktober de dialoog met de samenleving aan kunnen gaan. Besluitvorming is voorzien in november.

Burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

W.M. van de Werken
secretaris

H.H. de Vries
burgemeester